

Til lovforslag nr. L 144

Folketinget 2012-13

Skriftlig fremsættelse (7. februar 2013)

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen

(Lovforslag nr. L 144)

1. Regeringen har den 3. oktober 2012 indgået en politisk aftale med Venstre og Konservative om en ny offentlighedslov, der skal afløse den nugældende offentlighedslov fra 1985.

Det fremgår bl.a. af aftalen, at parterne med den politiske aftale er blevet enige om en ny offentlighedslov, som både indeholder en modernisering og en udbygning af den gældende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning.

I overensstemmelse med den politiske aftale er lovforslaget baseret på Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Der er – i lyset af den debat, der har været – foretaget en nyaffattelse af ministerbetjeningsreglen i lovforslagets § 24, således at betingelserne for adgangen til at undtage dokumenter fra aktindsigt efter bestemmelsen præciseres. Som en konsekvens af den politiske aftale anvendes begrebet ”ministerbetjening” – i modsætning til Offentlighedskommissionens lovudkast og det forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90), som blev fremsat for Folketinget den 8. december 2010 – ikke i lovtæksten. Med præciseringen tydeliggøres hensigten om, at bestemmelsen i lovforslagets § 24 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og det vil bidrage til, at bestemmelsen ikke bliver anvendt forkert i praksis.

Aftalen sikrer, at en åben og gennemsigtig offentlig forvaltning fortsat er en hjørnesten i det danske samfund, og at borgerne og medierne har størst mulig adgang til at følge med i og dermed føre kontrol med, at alt går rigtigt til ved forvaltningens udførelse af dens opgaver.

Lovforslaget om en ny offentlighedslov udmønter den politiske aftale.

2. Om forslagens væsentligste nye elementer i forhold til gældende ret kan fremhæves følgende:

Der foreslås indsat en bestemmelse, der angiver de formål, som offentlighedsloven navnlig varetager. Det foreslås desuden, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte KL og Danske Regioner. Endvidere foreslås en udvidelse af lovens anvendelsesområde til som udgangspunkt også at omfatte selskaber, hvor det offentlige ejer mere end

75 pct. af ejerandelene, samt selskaber, institutioner m.v., i det omfang de træffer afgørelser på vegne af staten, en region eller en kommune.

Endvidere foreslås det at ophæve det såkaldte subjektive identifikationskrav og erstatte det med et krav om, at temaet for aktindsigtsanmodningen skal angives af den, som fremsætter anmodningen. I tilknytning hertil foreslås der indført en adgang for en myndighed til at undlade at behandle en anmodning om aktindsigt – selvom det nye identifikationskrav er opfyldt – hvis det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug.

Der foreslås desuden indført en ret til at få foretaget en sammenstilling af oplysninger i myndighedernes databaser (dataudtræk) samt en ret til at få indsigt i den databeskrivelse, der knytter sig til en database.

Endvidere foreslås der dels lovfæstet en pligt for myndighederne til af egen drift at overveje meroffentlighed, dels indført en udvidelse af meroffentlighedsprincippet til også at omfatte sager undtaget fra aktindsigt.

Der foreslås også indført regler i offentlighedsloven, der regulerer myndighedernes pligt til at foretage journalisering, ligesom der foreslås etableret et forsøg med en postlisteordning og en pligt for visse myndigheder til på myndighedens hjemmeside på internettet løbende at give information om vedkommende myndigheds virksomhed.

Desuden foreslås der indført en række udvidelser i retten til aktindsigt. Der foreslås således bl.a. indført en ret til indsigt i bødeforelæg, der er vedtaget af en juridisk person, og i den øverste ledelseskontrakt (herunder f.eks. direktørkontrakter) for så vidt angår oplysninger om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed. Endvidere foreslås der indført en ret til indsigt i oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, der indgår i et fremsat lovforslag m.v. Denne ret skal dog ikke gælde i forhold til interne faglige vurderinger i dokumenter, der er udarbejdet til brug for bl.a. ministerrådgivning.

Der foreslås imidlertid også indført visse begrænsninger i retten til aktindsigt. Således foreslås der bl.a. en undtagelse af alle sager om førelse af en kalender fra retten til aktindsigt samt undtagelse af interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem myndigheder på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Endvidere foreslås der indført adgang til at undtage dokumenter, der

udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.

Endelig foreslås der en række ændringer af offentlighedslovens regler om kompetence, klageadgang og sagsbehandling m.v.

3. Der er samtidig med fremsættelsen af det foreliggende lovforslag fremsat et forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) (lovforslag nr. L 145) med henblik på navnlig at skabe overensstemmelse mellem de nævnte loves regler om aktindsigt og de regler om aktindsigt, der følger af det foreliggende lovforslag.

Endvidere er der fremsat et forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven) (lovforslag nr. L 146), hvorved der foretages de fornødne konsekvensændringer i anden lovgivning, der indeholder henvisninger til den gældende offentlighedslov og forvaltningslov.

4. Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.